

REVISTA

DE LA

CÀMARA AGRÍCOLA OFICIAL

DEL

VALLÉS

Aquesta Revista se reparteix de franch entre tots els socis de la Càmara.

Pera els que no siguin socis, el preu de suscripció es de cinc pessetas l' any.

Se publica al menos una vegada al mes y sempre que la sèva aparició sigui convenient.

No té número fixo de planas. Dels trevalls firmats, no se'n fa solidaria la Revista.

Els originals no's retornan. De totes las obras que 's reben, se 'n dona compte á judici de la Direcció.

Els anuncis, á preus convencionals.

DIRECCIÓN Y ADMINISTRACIÓN

Secció 3.ª de la Càmara Agrícola Oficial del Vallès

GRANOLLERS

Ofertas y demandas

Aquesta Revista contindrà la present Secció, al objecte de que tots els socis de la Càmara hi puguin posar anuncis de compra ó venda de productes agrícols, bestiar, fincas y tot lo referent á agricultura.

Pera anunciar en aquesta Secció, s' ha de ser soci de nostra Càmara; l'¹ anunci per cada inserció, val á rabó de 25 céntims la ratlla.

Informes y encárrechs, á la Secció 3.ª de la Càmara.

OFERTAS

—Hi ha per vendre una junta de bous de vuyt pams d' alsada y de uns quatre anys.

—Matxo aproposit pels treballs de pagés: se ven.

DEMANDAS

—Se comprará una finca de regadiu de cabuda 50 á 70 cuarteras.

—Se desitja un mosso de pagès, que sigui bon jornaler y sápiga menar el carro. Será preferit si te familia y te algunas terras ó petita ocupació.

—S' arrenderá á qui 'l tingui un camp de regadiu, aprop de Granollers. De cabuda, dues cuarteras aproximadament.

REVISTA
DE LA
CÀMARA AGRÍCOLA OFICIAL
DEL VALLÈS

SUMARI: La zona neutral, II.—Higiene, Medicina y Economia del camp, III.—La situació agrícola.—Emisió d' obligacions de la Càmara.—*Secció Llegislativa:* Als cultiters de vi y oli.—Moviment agrari.—El rey y els agricultors.—*Secció Bibliogràfica:*—Crónica de la Càmara—Varietats.

La zona neutral

II

Definició de la zona neutral.—Affirmacions essencials.—El contrabendo.—Limitacions.—Principis pera determinar els articles y las industries que poden acollirse á la zona.

Devant de l' amplissima llibertat que representa la zona neutral, tot resulta esquitx, esclavisador del comers y de la producció: Ordènances aduaneras, depòsits generals, primas d' importació y d' exportació, admissións temporals, etc., son factors ó medis relativament insuficients pera l' espandiment de la riquesa d' un país.

Lo que vol Barcelona, lo que voldrán Catalunya y els veritables productors y comerciants d' Espanya, quan se hagin desvet prevençions y rezels injustificats, es la zona neutral ó port franch, que així com pot establirse á Barcelona, no té inconvenient dita ciutat en que qualsevolga altra població de la Península pugui disfrutar d' igual franquicia.

¿Qué es la zona neutral? Una extensió de terreno adherit á un port, lliure de la intervenció de les Duanas, ahont els barcos de tot el món hi poden embarcar y desembarcar, sense pagar cap dret duaner, determinades mercaderías pera serhi depositadas ó manipuladas.

Aquesta definició cal ampliarla, explicar el seu alcans y las limitacions que necessariament s' imposan á tal régim de llibertat.

En primer terme, cal sentar las següents afirmacions que son essencials: la zona franca té per objecte afavorir l' exportació dels productes agrícols y industrials, servint al efecte de depòsit als nacionals y extranjers.

De consequent, tota mercadería del país ó extranjera que haurá entrat al port franch, que hi haurá sigut conservada per pochs ó molts días y que tal vegada haurá sigut objecte d' alguna manipulació, havent satisfet tant sols petits drets de magatzematje ademés dels drets de moll que haurá pagat l' embarcació, al entrar al territori del Estat, ab destí al mercat interior, serà gravada ab els drets corresponents á la tarifa màxima del Aranzel.

Aquí podríam parlar del perill que algúns senyalan del contrabando; aquest argument no val la pena de combatrers. Sols preguntarém: ¿Ahont es més fàcil de realisar el contrabando, en els ports tal com son avuy, ó bé en un port franch, voltat de reixas y ab una sola porta per la entrada y la sortida? De perill n' hi há, es clar; pero també n' hi há d' un descarrilament viatjant ab ferrocarril, de que se 'ns enjegui contra nosaltres ó contra una persona amiga una escopeta, y no obstant utilsem tots el tren y volém tots tenir armas de foch. Per evitar en absolut el perill del contrabando, tant se valdría que 'ns declarressim en vaga perpetua, es á dir, que ningú trevallés ni produhís res, un impossible.

Un port franch no es una ciutat franca. A la nit no hi queda ningú en el seu tancat; sols el personal necessari per la vigilancia, de manera que s' ha d' entendre que la franquicia de las mercaderías es sols pera la entrada y pera la sortida al exterior, manipulacions y depòsit; de cap manera se refereix al consum.

Per las rahóns exposadas, no 's permet dintre las zones francesas la venda al detall, no s' admet el depòsit d' objectes petits que puguin ser amagats fàcilment á la butxaca y sobre tot s' ha de tenir en compte de excluir de la franquicia tots aquells productes que, de tenirla, se 'n esdevindrián contratemps á interessos creats del país.

Veusaquí un punt de capitalíssima importància y en el que com es natural no hi ha gaire unanimitat, aixó es, els articles extranjers que poden entrar á la zona y las operacions á que se 'ls pot subjectar: pera determinarho no 's pot pas procedir al estil dels *estadistas* espanyols, que solen resoldre las més intrincades questioñs donant una regla *a priori*, dictant una disposició que pretenen fer cumplir indistintament

per els que estan distanciats per fondíssimas diferencies: en aquest punt sí que s' ha de ser essencialment particularista, fentse ben bé carrech de la munió de necessitats armónicas unes, oposades altras del país.

Se pot, no obstant, deixar fixats alguns principis generals.

Essent com es l' objecte primordial del Port franch facilitar l' exportació de productes del país transformats y millorats y deventse ser molt prim mirat en no perjudicar la producció indígena, es natural que tant com se han d' obrir las portas de la zona pe 'ls articles de aquesta producció se han de tancar en general per els similars de fora, perque encara que la concurrencia d' aquets pogués afavorir el comers, es evident que mataria la producció nacional.

Per lo tant la concessió d' industrias agrícolas y fabrils dintre la zona, se té de fer també atenent á las qu' existeixin en el país, permetentse únicament aquellas que no hi sigan ó que no exportin.

Seguint aquest criteri—aplicable en cada cas mitjansant l' informe dels corresponents centres productors—es com se lograrà l' objecte primordial de la zona franca, ó sia que 's converteixi, tal com hem dit abans, en depòsit dè mercaderías vingudas de totes las regións del Estat y de fora, pera exportarse ab innegables ventatjas, tant per las facilitats que 's donarà al comers com per las milloras que ditas mercaderías podrán haver experimentat.

J. MASPONS Y CAMARASA.

HIGIENE, MEDICINA Y ECONOMÍA DEL CAMP

III

Higiene de las personas.

L' home y las bestias.—La rahó.—Lo que honra més.—Nostra es la culpa.—Criteri.—Una peste.—La falta de rahó y de unió.—Dos metjes.—Higiene racional.

L' home se diferencia de las bestias perque pensa y raciocina, parla y resa; y per aixó se diu animal racional: es dir que, per obrar com á homes, hem de coméndrer la rahó y obrar segons ella, posant els medis razonables per lograr un fi recte y honrat. Aixís admirém á una persona que entengui y parli la rahó, y no podem sufrir á una persona que no vulgui entender la rahó y parli sense to ni só; essent comú el dir: ab tal persona dona gust de parlarhi, perque se fa carrech de la

rahó; mentres que ab tal altra no s' hi pot tractar perque no vol entendrer la rahó, y sempre vol la sèva, contestant bestiesas.

Per trist que sigui, hem de confessar la realitat, y es que abundan més las personas que pensan y obran sense rahó; perque cada dia son més poques las personas que raciocinan bè y que resan, qualitats ó carácter distintiu entre l' home y las bestias. Si rumiem una mica, veurem que si las cosas no 'ns surten bè y si'l mestar de las classes aumenta, y si'l governs'ns doblegan, y si hi ha odi entre richs y pobres, entre amos y treballadors, es per culpa de no pensar y obrar guiats per la recta rahó. Per culpa que tinguém, y fins quan defensém un disbarat, volém que se 'ns dongui la rahó, y es cosa rara sentir á una persona que confessi que té culpa; y diuhen que la culpa es tant lletja que ningú la vol; essent aixís que no hi ha res que honri més que la humilitat de confessar la culpa y procurar esmenarse.

A las personas que no tenen pau á casa; que 'ls negocis els han anat malament; que 'ls fills no 'ls obeheixen y disgustan, que no gastan salut, etc., si 'ls escoltéu diuhen que son desgraciats y que 'ls volen mal, y ben examinat, de tot ne tenen ells la culpa, segons afirma 'l sabi Balmes. No 'us creguéu que, per discorre bè, per obrar segons rahó, per ensopegar els negocis y per gosar de salut y tranquilitat, se necessiti esser home de lletras, donchs tots habém coneget homes ab moltes lletres que no tenen criteri ni sentit comú y que 'ls negocis els surten esgurrats, y altres que sense sapiguer posá 'l seu nom, tenen un criteri clar, sentit práctich y tan rahanable que un hi apren escoltantlos: tenen aquestos, pagesos en general, talent natural y tracte hourat: no saben tautas cosas teòricament; pero las que saben del seu art, las saben millor; tenen práctica, experiència y bon ull. Per comprendrer la rahó, discorre com cal y obrar en conseqüència posant els medis adequats al fi, convé tenir els coneixements necessaris, y no tenir passións ni prevençions; lo qual es difícil avuy dia, perque es una *peste* molt general la dels llibres y periódichs que van contra la rahó y la veritat, que exaltan las passións, que 'ns fan veure garsas per perdius; qu' estan plens de odis y calumnias, y que sembran guerra é immoralitat, y dihentse amichs del pobre l' enganyan y 'l perversen: y la generalitat de 'ls lectors no 's prenen la pena de discorre com homes, y partidaris del lliure pensament, no tenen pensament propi; donchs pensan com el periódich que llegeixen que 'ls fa empassar bolas y molas de molí.

El resultat fatal de tot aixó es que obrém guiats per quatre periodistas que buscan el seu bè y no 'l nostre; que á las casas no hi ha l' unió, pau y carinyo; que 'l pobles estan dividits en partits que 's fan guerra sens pietat, perjudicantse la tranquilitat y 'ls interessos, defensant lo contrari dels enemicichs ó contraris contra tota rahó y justicia, contents de quedar cegos per treurer un ull al del partit contrari, moguts per passións mesquinas y miserias humanas; sense volgwer escoltar la rahó, ni la conciencia.

¡Oh estimats pagesos! ja es hora de que, guiats per la rahó, defensém lo que 'ns convé per nostras casas, per nostre poble y per nostra patria; que deixantnos governar per la rahó y no per baixas passións, busquéu á tota costa l' unió dintre la familia, dintre 'l poble y dintre la nau que 'ns ha de portar á port, que es la Càmara Agrícola. Si aixís ho fessim, ens lluhiria més el pel y 'ns evitariam molts disgustos:

ens queixém dels mals que havém buscat, que podríam evitar per medi de la associació, la qual feta ab fins honrats y elevats, ens portaría bons governs, lograr justicia, tenir influencia porque se 'ns tracti millor; assegurant en lo possible nostras cullitas y vénderlas bè, aplicar els avensos á nostras terras y moltas altras ventatjas que porta l' associació, la qual fins ens la ensenyen els animalets com formigas y abellas que tan petitas y debils, ab l' unió fan els prodigis que tots coneixém.

Aquest exordi un poquet llarch no es estrany al tema de la higiene que exposém, ja que la higiene es seguir las lleys naturals y racionals, obrant segóns rahó en nosaltres y especialment en nostres fills ab la bona criansa y educació, porque signú bons, instruits y forts; es dir en tot homes cabals y dominats per la rahó.

Coneixia un metje bastant sabi, si bè carregat de manías y pòr envers els seus fills, que per pòr de que 's constipessin no 'ls deixaba tocar per l' aire; y sempre 'ls tenia constipats y tant delicats, que de quatre se n' hi moriren tres, y 'l que li restà tant melindrós que no serà bò per pondre ni per covar; els feya portar tres cofias y un mocador al coll, y tenia las portas tancadas per pòr del aire, lo qual bastaba per tenirlos sempre acatarrats.

En canvi un altre metje també, que era aficionat á la agricultura y n' entenia, no pará fins á trobar una pubilleta pagesa ab una hisenda bastant gran, y fent més de pagés que de metje, ne tragué honra y profit, y las sevas terras servían de model de ben cultivadas aplicanhi á ellas els avensos positius y razonables. Donchs dit metje tenia uns fills robustos, obedientis e instruits ó sia fills models: á l'hivern anavan sense res al cap y ab una lleugera cofia de petitets, y res de constiparse; mentrels els fills de 'ls pagesos, carregats de cofias y roba, no eran de molt tan robustos, ni de tan bonas qualitats, porque la educació y la higiene era diferenta. La gent ho estranyaba, y li preguntaban cóm s' ho feya, y 'ls ho explicaba, si bè no l' imitaban porque tenia més forsa la rutina que la rahó. El sistema que seguia dit metje-pagés, era el natural y racional; el dels inglesos y alemanys y de 'n Kneipp; del aire pur, del aigua freda, de la alimentació razonable, de acostumals á las intemperies, d' endurirlos de petits y ferlos pujar ben drets.

L'a situació agrícola

Hem comensat la primavera ab hermosos días y una temperatura quissablo abonansada, que ha fet més sensible la baixa de la temperatura qu' experimentarem els días 17 y següents del mes passat de Abril, que apareixia que tornessim cap al hivern.

La gelada del 17 fou tant general, que, segóns diferents periódichs agricols del estranjer, sufriren danys de més ó menos consideració poch menos que totas las regíons de Fransa y la major part de Italia, en particular al Nort, y en més ó menos proporció, casi tot Europa. En algúns departaments vinícols de Fransa las geladas han

causat un verdader desastre, y en altres s' han vist obligats á resembrar els blats.

Els frets tarts que s' han fet sentir en una gran part de l' Europa han acabat al establirse un régimen de plujas bastant comunes del present mes.

En nostre país també sufrirem las consecuencias d' aquest sobtat descens de temperatura, encara que potser una vegada ben mirat, no ab la proporció que 'ns creyam perjudicats.

Emissió d' obligacions de la Càmara

La Comissió nombrada en la reunió de propietaris de la Càmara del Vallés que tingué lloc en el local del Institut Agrícola Català de Sant Isidro, composta de don Salvador Dachs, D. Joan de D. Trías, y el Sr. Marqués de Santa Isabel, ha redactat, y la Junta directiva de la Càmara ha aprovat, las condicions baix las quals se fá la emissió de cinch centas obligacions de valor cent pessetas cada una. La correspondiente escriptura ja está firmada y la llista de suscripció molt adelantada; tenint la satisfacció de poder anunciar que hi van prenen part els principals propietaris de tota la Comarca, ab lo que donan una prova del interés que's prenen per la bona marxa y desenrotollo de la Càmara Agrícola, que's com si diguessim per els interessos morals y materials de la Comarca Vallesana.

Heus aquí les condicions:

«1.ª Las obligaciones serán nominativas.

2.ª No podrá fraccionarse el capital que representa cada obligación. Si una obligación viniere á parar á la propiedad indivisa de diferentes personas, la obligación se pondrá á nombre de una sola de éstas, única con quien se entenderá y contraerá la Càmara las responsabilidades correspondientes á la obligación respectiva. Esta persona la indicarán por mayoría de votos los co propietarios, y mientras no se reuna éste en acuerdo ó no se comunique el nombre de la persona titular de la obligación, así el importe de sus dividendos, como en caso de amortización el capital, quedarán depositadas en la Càmara Agrícola.

3.ª Las obligaciones se ofrecerán preferentemente á todos los individuos de la Càmara y si hubiese sobrante de obligaciones podrán éstas colocarse en manos de personas ó entidades que no pertenezcan á dicha Càmara.

4.ª La Junta directiva de la Càmara llevará un registro de los poseedores de obligaciones en el cual se anotarán las inscripciones, cesiones, traspasos ú otra forma legal de adquisición y la amortización de las respectivas obligaciones cuando sean amortizadas; no entendiéndose válida la adquisición hasta tanto que conste en el registro citado. Estos traspasos podrán hacerse gratuitamente ó por el precio que las partes estimen oportuno, pero deberán hacerse pura y absolutamente, ex-

cepto las que tengan lugar á título sucesorio *mortis causa* pues en este caso quedarán sujetos á las condiciones ó modalidades impuestas por la ley ó por el testador.

5.ª La Junta Directiva, realizada que sea la emisión, procederá á canjear los títulos provisionales expedidos á favor de los obligacionistas con las oportunas láminas.

6.ª No podrá la Cámara Agrícola hacer nueva emisión de obligaciones hipotecarias sobre la finca de su propiedad que actualmente posee ó sea sobre la finca anteriormente descrita mientras no se hallen amortizadas todas las de la primera emisión.

7.ª Precio por precio, los individuos de la Cámara Agrícola podrán retraer y adquirir las obligaciones transmitidas á título de *inter vivos* oneroso á personas que no sean socios de la Cámara. Este derecho de retracto deberá ejercitarse dentro el término de los 30 días útiles siguientes á la anotación de la transmisión en el Registro de obligacionistas; y se ejercitará depositando el importe del retracto en la caja de la Cámara Agrícola. No habrá lugar á este derecho de retracto respecto de la colocación de obligaciones á favor de personas extrañas á la Cámara, realizadas á tenor de la condición 3.ª pero si procederá aquel derecho en las transmisiones á título *inter-vivos* oneroso que después dichas personas tal vez hiciesen á favor de otros que tampoco fuesen socios.

8.ª Las obligaciones devengarán un interés de tres por ciento anual.

9.ª En caso de que perteneciese alguna obligación á algún menor ó incapacitado, cobrará sus cupones, el tutor ó su representante legal.

10.ª La época y número de amortización de obligaciones la acordará la Junta directiva de la Cámara Agrícola. Dicha amortización será siempre por sorteo público entre los socios y tenedores, anunciando en el número de la Revista de la Cámara correspondiente al mes anterior, procurando que las amortizaciones coincidan con el vencimiento del cupón.

11.ª Los cupones se pagarán por anualidades vencidas en la tesorería de la Cámara y á la sola presentación de los títulos ó de los cupones. La Junta directiva fijará los días de pago de los cupones dentro del año siguiente del vencimiento de aquéllos.

12.ª La posesión de las obligaciones atribuye á su poseedor los siguientes derechos: 1.º Cobrar el cupón ó interés correspondiente al título. 2.º Percibir el importe de la amortización en los casos y forma anteriormente indicados. 3.º La garantía hipotecaria sobre la casa propia de la Cámara Agrícola, situada en esta villa, calle de Sans, señalada de núm. 41, para la percepción del capital y de los cupones correspondientes á los dos últimos años y parte transcurrida de la anualidad corriente.

13.ª Amortizadas que sean todas la obligaciones emitidas, se cancelará totalmente la hipoteca constituida en garantía de las mismas. Al efecto y por acuerdo de la Junta directiva, se anunciará en el *Boletín Oficial* de esta provincia y en la Revista de la propia Cámara y en defecto de la Revista, si hubiese cesado, en otro periódico, que tal vez se publicase en esta villa, que se procederá á la cancelación

de dicha hipoteca, señalando el plazo de tres meses para recurrir contra aquel acuerdo ante el Juzgado de 1.ª instancia de este partido, los que se creyesen perjudicados, promoviendo el correspondiente juicio declarativo de mayor cuantía sobre nulidad del acuerdo. Transcurrido dicho término sin haberse recurrido contra el referido acuerdo, se levantará acta notarial á instancia del Presidente de la Cámara, acreditativa del hecho de haber sido amortizadas todas las obligaciones emitidas, según el registro de obligacionistas, debiendo protocolizarse juntamente con el acta un ejemplar de los periódicos en que se hubiese insertado el anuncio de cancelación y una certificación librada por el juzgado de 1.ª instancia de este partido justificativa del extremo de no haberse presentado dentro del indicado plazo de tres meses, demanda alguna contra el repetido acuerdo. Y, mediante la presentación de una copia auténtica de dicha acta notarial en el Registro de la Propiedad de este partido, transcribiéndose también en la copia el anuncio publicado en los periódicos y la indicada certificación, podrá cancelarse totalmente la hipoteca constituida en garantía de las obligaciones emitidas. Para los efectos de lo prevenido en esta condición, ó sea para los efectos de practicarse la cancelación total de dicha hipoteca se considerarán amortizadas las obligaciones y corrientes de pago de sus cupones en cuanto hayan transcurrido los días de pago señalados por la Junta Directiva, aun cuando los preceptores no hubiesen comparecido para hacer efectivos dichos cobros, quedándoles empero á salvo su derecho personal á tales cobros.

14.ª Cualesquiera dificultades ó cuestiones que en la interpretación de las precedentes condiciones ocurrieren entre los poseedores de las obligaciones y la Cámara, entre los poseedores entre sí, entre cedente y concesionario y concesionario y terceros retrayentes y no pudiesen resolverse amistosamente, se resolverán por medio del juicio de amigables componedores; y cualquiera otras dificultades ó cuestiones que pudieran suscitarse y especialmente las reclamaciones sobre pago de cupones, vencida que sea la fecha señalada para su pago á tenor de la condición 11.ª ó sobre la efectividad de obligaciones en su caso á tenor de la condición 10.ª, se resolverán por el Juzgado Municipal de esta villa ó por el Juzgado de 1.ª instancia de este partido, según la cuantía del asunto y en el juicio correspondiente, con renuncia de todo otro fuero.

Granollers, Febrero de 1903.»

Secció Legislativa

Als cultiters de vi y oli.—En virtut d' un expedient instruit per suposada defraudació, s' ha publicat una R. O. qu' en la part substancial diu lo que segueix:

«Los labradores y cosecheros de vino ó aceite podrán fabricar con dichos productos los caldos correspondientes, sin tributar por el concepto de fabricantes, siempre que los frutos sean procedentes de tierra de su propiedad que ellos mismos directamente cultiven, ó los reciban de pago de los arriendos que de sus tierras con-

traten, ó del contrato de aparcería, siempre que conste en dichos contratos ó pruebe que el precio del arrendamiento ó aparcería no fué estipulado en metálico. En los demás casos satisfarán la cuota que les corresponda por la tarifa 3.ª»

Els que desitjin sapiguer mes detalls els trobarán á la *Gaceta* del dia 20 d' Abril.

Moviment agrari

En tot Espanya hi ha un verdader regirament entre la classe agrícola.

S' ha constituit fa poch una unió de totes las Federacions del Estat; en diverses regions se celebran congressos y concursos, arrivant á obtenir per aquestos, subvencions en metàlic dels Poders públichs.

Bona part d' aquet moviment se desenrotlla dintre de Catalunya, haventhi concursos agrícols á Barcelona y en altres punts de la nostra terra y finalment á la reunió d' agricultors celebrada el dia 15 al Institut Agrícola Català de Sant Isidro, hi seguirá el mes vinent el Congrés de la Federació Agrícola Catalana Balear, que 's reunirà á Manresa.

Molt important considerém la esmentada reunió del Institut, per el crit de alerta que en ella se dóna á propòsit del projecte de la lley d' alcohol, per las bases que 's deixaren sentadas pera la creació de Sindicats y institucions de crèdit agrícol, per lo que 's posá en clar respecte á la irrigoria lley d' exempció de tributació de las vinyas filoxeradas y pe'ls propòsits de difundir la cultura agrícola, en la forma ab que 's ve fent en una població vallesana, l' Ateneu de Cardedeu, que ha organisat una tanda de conferencias, com explicá, ab elogi per dita societat, el President del Institut, senyor Girona.

Important, sens dupte, serà també el Congrés de Manresa per l' acoblament que hi haurá en ell de agricultors de tot arreu, aclarint dubtes y sentant principis sobre materias tant interessants com las de reformas tributarias, agremiació agrícola, vinificació, etc.

A n' aquet Congrés, pera el que hi ha sigut convidada la nostra corporació hi assistirém molts de nosaltres, pregant ja desde ara á tots els nostres consocis que vulguin venirhi, que 'ns ho fassin á saber pera passarne la nota corresponent á la Comissió organisadora del Congrés. Se celebrarà els días 7, 8 y 9 del mes entrant de Juny.

¿Qué 'n surtirá de tot aixó? N' han de surtir dues conseqüències: primera, escampament de ilustració entre la classe pagesa, y segona, enfortiment dels nostres organismes pera la defensa dels nostres interessos constantment atacats.

El rey y els agricultors

El jove Rey d' Espanya, segóns els periódichs de Madrid més afectes al Palau, es molt aficionat á cosas agrícolas. Aixís mateix ho diu el preàmbul d' una R. O. de que aném á parlar, R. O. motivada per una demostració que ha volgut fer l' Alfons XIII de la sèva predilecció pe'ls interessos agrícols.

En efecte, diu la R. O.: «ha resuelto (el Rey) conceder un premio de 5,000 pesetas al autor ó autores de la Memoria en que se formulen las conclusiones más acertadas y prácticas para armonizar los intereses de propietarios y obreros en el cultivo de la tierra, aumentando la producción del suelo.»

Ara bé; en cumpliment de la disposició precedent, el Ministeri de la Governació ha obert un «Concurso para premiar la mejor Memoria acerca del problema agrario en el *Mediodía de España*; conclusiones para armonizar los intereses de propietarios y obreros y medios de aumentar la producción del suelo.»

Després d' aixó cal preguntar ab la *Revista Agrícola Castellana*, de Valladolid, si els que volen obtar al premi del Rey han de referirse á las condicions per ell establertas ó á las qu' estableix el Ministre, si s' ha de fer l' estudi referintse á Espanya, segóns la voluntat real, ó si s' ha de concretar al Mitjdia, segóns ministerial voluntat.

La Federació Agrícola de Castella la Vella ha sollicitat del Ministre que aclarixi el dubte, lo qu' ens sembla que s' ho podria haver estalviat, perque el Ministre serà partidari convenst, en aquest cas, de que una disposició posterior deroga la anterior, y la disposició vigent serà per tant la del Ministre.

Las 5,000 pessetas que 'l Rey volia cedir á algúñ espanyol de qualsevulga regió, serán per algúñ espanyol d' Andalusia, que qui sab si 'l Ministre ja 'l té ovirat de temps.

Nosaltres fa dias que 'n voliam tractar d' aixó, no decidintuos á ferho perque no diguessin; pero ens ha animat á pendre cartas en l' assumptu l' actitud d' un centre agrícol tant important com la Federació de Castella la Vella y del confrare castellá que hem esmentat.

SECCIO BIBLIOGRÀFICA

Hem rebut las següents publicacions:

Memoria de la Caja de Ahorros de la Cámara Agrícola de Jumilla. Digna del més sincer aplauso es aquesta institució.

Boletín Quinzenal de Estadística, Mercados é Informaciones agrícolas. Util publicació de la Direcció general d' Agricultura, que 'ls nostres socis podrán consultar ab profit.

—Els senyors A. Alfonso R. y C.ª ens han enviat un detingut estudi de Projecte, encaminat á afavorir el desenrotlllo del comers exportador d' Espanya ab els païssos Llatí-Americanus.

CRÒNICA DE LA CÀMARA

Guano pe 'l blat de moro

Queda obert el plazo peraque els socis fassin la demanda de guano per la sembra del blat de moro.

Ab aquest número accompanyem un exemplar del Reglament general de la Càmara, que hem fet imprimir juntament ab el R. D. que regula aquestas corporacions.

Tenim entés que serán bastants els nostres consocis que aniran á Manresa el més vinent al objecte d' assistir á las sessions del Congrés organisat per la Federació Agrícola Catalana.

En el nostre local social hi ha exposat el programa del concurs que com de costum ha obert la Societat Económica d' Amics del País de Barcelona.

Cridém respecte d' ell la atenció dels nostres associats perque no seria estrany que hi hagués qui pogués optar á n' algú dels importants premis que ofereix aquella corporació.

Dias passats varen tenir el gust de rebre la visita en el nostre local social, dels senyors D. Pere Llosas, Diputat provincial y un dels fundadors del Sindicat Agrícola d' Olot y del conegut agricultor de Camprodón D. Manel Barnadas, el qui ens va deixar varis exemplars de una petita Memoria sobre la plantació y cultiu de la patata, á que ab tant acerts s' ha dedicat el senyor Barnadas.

En sessió celebrada per la Junta Directiva, el dia 7 del que som, á proposta del President, se va acordar que aquest enviés una felicitació en nom de la corporació que representa als Diputats á Corts que han sigut proclamats per els districtes del Vallès y als Senadors que surtissin elegits per la província de Barcelona.

Algúns senyors socis que tenen canó granífuch han vingut aquets días á la Càmara á fer provisió de la pòlvora que tenim pera repartir gratuitament.

L' efecte dels disparos d' aquets canóns, en algúns días de la setmana passa-

da, no ha pogut ser més excellent. En diferents indrets de la comarca hi han caigut pedregadas més ó menos intensas; pero 'ls canóns dels senyors Fonolleda, de Mollet, Blanch de Gallechs, Sans de Parets, Vilardebó de Llissá y autres, han lliurat á las respectivas fincas del terrible accident, pedregant en las propietats vehinas.

Recordem als nostres consocis que venen á buscar pólvora, la obligació de donarnos datos de lo que observin, pera cumplir nosaltres ab el Ministre de la Guerra, envianli una Memoria dels efectes de las canonadas

VARIETATS

La malura de la tomatera y de la patatera

Aqueixa malura, que se sembla molt al mildew de la vinya, es originada per un paràssit anomenat *Phytophtora infestans*.

En la cara de las fullas, brots y fruyts, se forman tacas morenas, que son las vegetacions del *mycelium* de dit bolet. Aqueixas tacas creixen baix la influencia del calor y de la humitat, las parts atacadas s' assecan complertament y els fruyts se pudreixen.

El verdader remey contra aqueixa malura s' ha trobat al regoneixer l'analogia entre la malura de la patata ab l'*oidium* del cep, lo qual indicava la conveniencia d' ensajar el sulfat de coure. Mr. Jonet en 1885 tractá el primer ab el caldo *Bordelés* algunes tomateras atacadas de la malura de la patata. En 1888 el Sr. Prilleux torná sobre aqueixas experiencias fent unes probas en petit sobre la patata en Foinville. El 5 d' Agost, á la presentació d' algunes tacas aplicá sulfat de coure á tres peus de patatera deixantne altres sis com testimoni pera la comparació á la cullita; las tres plantas sulfatadas donáren 115 tubercles perfectament bons, mentres que las altras sis havian produhit solsament 53 tubercles dels quals 17 ó siga el 32 per 100, estavan malalts.

A pesar de lo limitat d' eixa prova, sos resultats eran convincents. En major escala repetidas més endevant aqueixas probas per el avuy difunt Sr. Aimi Girard, se obtingueren els mateixos resultats. Desde alashoras moltíssims agricultors sulfatan ab regularitat sas plantacions de patatas, conservant quasi enteras sas cullitas.

En Irlandia, ahont el cultiu de la patata està molt estés, constituhint aqueix tubercle l' aliment preferent de la gent pobre, el sulfatat de la patata es una pràctica molt generalisada. Aquells agricultors han regonegut la eficacia d' aqueix remey preventiu, que aumenta sensiblement la quantitat y qualitat de las patatas.

Els caldos preparats empleats pera las patateras y las tomateras son els mateixos que 'ls que 's gastan pera combatre el *mildew* y el *black-rot* de la vinya. En especial es molt recomenable el caldo *Bordelés Schloesing*, que sempre ha vindut donant resultats superiors; se ven en pols, en llaunes de 25 y 50 kilos y sa preparació es senzillíssima.

Pera ser eficassos aqueixos remeys, repetim deuhen ser preventius, siguiente

convenient un primer tractament per allá á últims de Maig ó primers de Juny y altre en els darrers días de Juliol ó primers d' Agost.

En estius molt humits, que favoreixen especialment el desentrotll de la malaigua, se recomana una tercera aplicació entre las dos ja ditas.

Pera las tomateras, la primera aplicació deu ferse avans de recalsarlas, repetintse després cada 20 ó 25 días.

Una excellent pràctica es també alternar els tractaments per el caldo Bordelés ab aplicacions del sofre precipitat sulfatat Schloesing.

(De *L' Art del Pagés.*)

Remey per la filoxera

Diferents periódichs han donat compte de que un viticulтор de la província de Orense creu haver trobat el remey eficàs contra la filoxera.

El temps que fixa pera que 'l cep quedí completament curat es lo de tres anys; afirma que al més de emplear el tractament las plantas comensaran á manifestar senyals de curació, poguent donar fruyt dintre del any.

La fórmula revelada per l' inventor es la següent: Basta tractar las vinyas filoxeradas per un caldo compost de infusió concentrada de tabach, cals apagada, sal comuna y sulfat de coure. Aquest caldo 's tira ab un embut introduhit á terra, de manera que arribi á las arrels de la planta filoxerada.

L' entusiasme produxit en la Rioja per la noticia del expressat descubriment ha sigut tant, que setanta pobles, alguns d' importància, han acordat per unanimitat abonar al inventor la respectable suma de 250,000 pessetas dintre de tres anys, haventse fet constar l' acort en escriptura pública, firmada d' una part per don Guillem Varela, que aixís s' anomena l' inventor, y d' altra per dos dels majors contribuyents de cada municipi.

Rech subterrani de la vinya

El distingit escriptor agrícola D. Francisco X. Tobella dóna compte en *L'Art del Pagés*, de la visita que feu pe 'l Novembre al *Mas* ó *maset*, com ne diuen, dels senyors Vall-llobera, de Brafim (Camp de Tarragona).

Explica el senyor Tobella els avensos qu' allí va veure en qüestió de maquinaria, en el modo d' adobar las terras, cuidar els animals, etc., y parla especialment del sistema empleat per dits propietaris pera regar per sota terra las vinyas; obtenint aixís cullita abundant per sequedat que hi hagi.

Hi ha qui diu que no está pe 'ls procediments dels senyors Vall-llobera, porque no vol cultivar jardins; pero afirma el Director de *L' Art del Pagés*, que abans de dir això s' haurian de treure comptes. Tot depen del preu que tingui el vi.

Veusquí cóm ho explica el senyor Tobella:

«Allá vejerem una regadora d' obra de *frare* ab sas comportas de ferro, per quina corre l' aigua, que s' embuteix pera vessar á la superficie del terreno ó que colla cap á sota terra, conduhidá per un clavegueronet construhit entre las tiras dels ceps á uns 60 centímetres de fondaria, sense solera, ab pedra seca y cubert ab trossos de llosas naturals, permetent el seu esbandiment en tots sentits pera que las

arrels trobin la humitat que 'ls hi es indispensable pera la producció màxima á que aspiran els citats viti-viticultors. Cada 10 passadas n' hi ha una de doble amplada pera facilitar el transport d' adobs y la estracció de fruyts, ademés de las vias generals que atravessan la finca pera millor carregar ó descarregar per las affluents las mercaderías que s' hi portan ó se 'n treuen pera condúhirlas á la masía. Al llarch de las rengleras de ceps hi ha estés un fil-ferro galvanisat, subjecte á estacas de fusta rústica, estrebadas en sos extremos per medi d' uns torna-puntas de la mateixa classe, pera que 'ls rahims s' assoleyin bèle, madurin per un igual, no s' arrosseguin, ni portin terra al cup. Alterna ab la vinya en sa primera edat el conreu de moresch (blat de moro), safranaria (pastanaga) y remolatxa (bleda-rave), fins y á tant que 'ls ceps entran en plena producció; que alashoras se suprimeixen per complert els conreus exòtichs; quedant reduhits tots els cuydados al de la vinya desde aquell moment.»

Conservació dels ous

El procediment que 'l comers al engrós emplea pera conservar els ous, es el de l' aygua de cals, en preferencia al tractament de la vesalina, que 's molt llarch, y 'l del silicat de potasa, que fá que ls ous se rompin al posarlos al aygua bullenta per còurels.

Pera conservar els ous per medi del aygua de cals s' agafan pots de terra, en quins s' hi posan els ous punta per vall, fins que quedí á mitj pam abans de esser plé. S' aboca aygua de cals, convenientment preparada, fins á quedar del tot coberts els ous. Cada pot se tapa ab un tap de fusta y 's colocan en un lloch fresch.

L' aygua se prepara, tirant demunt de l' aygua ordinaria alguns pessichs de cals viva en pols; se remena ben bèle y 's deixa reposar per espay de 24 horas, passadas las quals se decanta l' aygua deixant separat el pósit de la cals. L' aygua de cals preparada aixís conté un gr. 3 de cals per litre.

Contra la podridura gris dels raïms

Mr. Zacharewicz ha publicado la siguiente nota en el *Progres Agricole et Viticole*.

«Nos fué dable hacer un experimento para combatir esta enfermedad, y logramos tan eficaces resultados, que creemos deber nuestro hacerlo conocer por nuestros viticultores para que puedan aprovecharlo.

»En 8 de Septiembre, es decir inmediatamente después de observar la enfermedad, hicimos arrancar las hojas de la base de los sarmientos y aplicar al propio tiempo la mezcla siguiente:

Yeso blanco cocido	60 kilos
------------------------------	----------

Sulfosteatita al 20 por 100 de sulfato de cobre 40 kilos, ó sea un polvo cuya composición era:

Yeso	60 kilos
----------------	----------

Talco	32 »
-----------------	------

Sulfato de cobre	8 »
----------------------------	-----

polvo que aun cuando llegara al lagar á causa de una próxima vendimia y de un tratamiento tardio, no contiene substancia alguna que pueda comprometer la cali-

dad del vino, y tampoco tiene suficiente cantidad para producir los dos gramos de sulfato de potasa autorizado por las leyes.

El yeso y la sulfosteatita están mezclados íntimamente, lo cual no es difícil de lograr. La aplicación se hizo con el fuelle á primeras horas de la madrugada hasta dejar completamente blancos los racimos. Tuvimos la precaución de dejar cierto número de cepas, deshojadas del mismo modo, para que sirvieran de comparación.

»Los resultados de este espolvoreamiento fueron reales: la podridura de los racimos se detuvo completamente, y las uvas atacadas se secaron desde luego, mientras que los de las cepas testigos continuaron pudriéndose de tal modo, que á 18 de Septiembre, fecha de la vendimia, estaba comprometida buena parte de la cosecha.»

De «El Mundo Agrícola».

Desinfecció dels estables

Encara que se han donat molts consells—que generalment no son atesos—pera netejar degudament las corts al objecte d' evitar certas maluras que passan pe 'l bestiar, no estarà per demés que referím les reglas que han aconsellat fa poch las oficinas sanitaries de Nova York.

En primer lloch, quan se tractí de desinfectar una cort, cal airejarla tot lo possible, fent que hi entri la claror. Ademés se ha de netejar bè la cort de fems, brossa, runa de las parets, etc., rentant l' estable ab aygua calenta.

Després d' això ve la desinfecció, que 's fa ab una solució al 1 per 100 de sublimat corrosiu, ó al 4 per 100 de clorur de cals, ó bè ab lisol al 5 per 100. S' escampa per medi d' una bomba irrigadora.

La cals, de que tant us ne fan els nostres pagesos, es cosa bona, pero no es sufficient. Tot lo més, pot tenir algunes ventatjas pera netejar las parets y á terra; millor será barrejarhi clorur de cals ó lisol al 4 per 100.

Valor alimentici de las fruytas

Heus aquí, segóns els análisis practicats per M. Balland, comunicats á la Academia de Ciencias, alguns datos sobre la composició química y 'l valor alimentici de las principals fruytas.

L' análisis de M. Balland ha sigut fet ab las següents fruytas, clasificadas segóns sus familias botánicas:

Ampelidáceas, rahims; *auranetáceas*, taronjas; *cariláceas*, avellanas; *granáceas*, magranas; *grosaluráceas*, grosellas; *inglandáceas*, nous; *moráceas*, figas; *musáceas*, pomas; *oliáceas*, olivas; *palmáceas*, dàtils; *rosáceas*. albercochs; admetllas, cireras maduixas, gers, nispres, peras, pomás, prunás, codony's y préssechs.

Totas las fruytas quant están en complert estat de maduresa contenen de 72 á 92 per 100 d' aygua; en las fruytas més ó menos secas que 's troban en el comers (pansas, prunas, nous, avellanas, figas, admetllas). eixa proporció passa pocas vegadas de 33 per 100 y sovint es inferior á 10 per 100 en las admetllas, nous y avellanas.

En las fruytas pulposas, la materia azoada representant albumina vegetal passa

de 25 per 100 en la pera y no arriba més que á 1'45 per 100 en la poma; en las fruytas secas (admetllas, nous y avellanas) es més pujada: 15 á 20 per 100.

Las materias grassas y tots els productes solubles en l' éter (oli essencial, materias resinosas y colorants) están generalment en menor proporció que las substàncies azoadas; sols s' exceptúan las olivas, las avellanas, las nous y las admetllas, en las que domida l' oli, 58 á 68 per 100 en estat sech.

Las cendras, de las quals algunes presentan senyals de manganeso (figas, peras y prunas), son en petita quantitat, lo mateix que la celulosa inerte: aqueixa no existeix en proporció notable més que en els codonys y en els nispres.

La aspror arriba á son màxim en els gers y las grosellas (1'25 per 100).

El sucre y las materias anomenades extractivas (midó, dextrina, pectina, goma, celulosa, sacarina, àcits orgànichs) representan junt ab l' aygua la majoria dels elements continguts en las fruytas pulposas. El sucre que es enterament assimilable, té sa part en l' alimentació; las fruytas que contenen major quantitat, com las pomas, els dàtils y las figas, constitueixen verdaders aliments hidrocarbonats. Las materias extractivas obran de la mateixa manera que l' sucre, pero en menor grau; son coeficient de digestibilitat es menos pujat.

Excepte algunes, acaba diuent M. Balland en sa comunicació, las fruytas són poch nutritivas y no poden ser consideradas com aliments; sos suchs, que afalagan nostre paladar per són olor, sabor ó aspror, sols representan el paper de condiments.

Destrucció de las pussas en el gat

Es d' Amèrica que 'ns ve aquesta recepta, recomanada en una col·lecció d' entomología publicada en els Estats Units. L' autor de la recepta es una senyora de Chicago, que posseix alguns dels millors gats de l' Amèrica, y que per lliurarse de las pussas de que sovint están infestats, ha recorregut al procediment següent de que dita americana garanteix la eficacia.

Se talla un quadro de drap de cotó, suficientment gran perque s' hi pugui embolear el gat. Se talla un altre quadro de cotó fluix de la mateixa grandaria y 's posa demunt del pedás de roba. Després se posa el gat al centre del cotó fluix.

Se frega, ab llestesa, d' esperit fortament canforat el pel de la bestia, y lligant els quatre panys dels dos quadros al vol del coll.

Las pussas, que detestan l' olor de la cànfora, accudeixen al cap del gat, ahont se les espera per cassarlas. Una ma llesta provista d' una pinta espessa y fina las arreplega y las sumergeix en aygua bullenta.

No totes las pussas se 'n van al cap, sino que moltes abandonan el cos del gat per enfonsar-se entre els pels del cotó fluix, ahont las sèvases potas s' enredan y allí quedan presoneras. Quan se creu que ja totes las pussas han desaparegut del cos del animal, se desfá, ab molta pressa, els trossos de roba y cotó fluix y 's tiran al foc per cremarlos ab els seus habitants.

La bestia conserva durant alguns días l' olor de la cànfora, que obra com á preventiu.

LISOL.

L' insecticida mes enérgich. No es tòxic, ni corrosiu, ni perillós. Destruheix tota classe de larvas, ous é insectes enemichs de la vinya, del arbres fruyters y de las hortalissas, d' efectes segurs contra la serpeta y demés cotxinillas del taronjer, llimoner, olivera, garrofer, etc., aixis com contra tota classe de pugons.

D' ús indispensable en remaderia pera la neteja y curació de las maluras micròbicas del bestiar aixis com pera 'l sanejament de quadras, corts, galliners, etc.

PREUS { A 2'50 pessetas pot de 1 kilo.
» 2 » kilo en llaunas de 12 kilos.

De venda, en la casa dels fabricants

MORA Y C.

Ronda de Sant Antoni, 60.—BARCELONA
y en las principales droguerías d' Espanya.

J. ESPINÁS S. EN C.

BARCELONA—SANS

GUANOS QUÍMICHS-ORGÀNICHHS
especials per canem y patatas

Premiats ab medalla d' or á la Exposició Monogràfica de la Patata (1901).

Primeras materias

Serradura fina y granada de banya, pel y pota, etc., etc.

RIQUESA GARANTIDA

Vda. y Fills de B. Gazencuve

BARCELONA: Llealtat, 6

Fabricants y preparadors d' adobs organichs.—Serradura de banya y potarró fina y granada.—Desperdicis de pells y llanas.

Apropòsit pera las vinyas, cànem, blat, arbres, etc.

GRANJA Y VAQUERÍA

suisa acreditada en important població de Catalunya; per arrendar ó entrar en societat. Referencias á la Administració de la REVISTA.

Disponible

ANALÍSSIS QUÍMICH

á preus módichs, per l' enginyer químich **PERE SALAS**, plassa Major, Sabadell.

EN VENDA

Dos billars ab els seus accessoris

SON VENTURERS

Dirigirse á la Administració d'aquesta Revista